

Technische werkgroep
Commissie Kunstenaars
Samenvatting

Het participatief proces op de Working In The Arts-website en de vergaderingen van de technische werkgroep “Commissie Kunstenaars” brachten volgende problematieken en uitdagingen aan het licht, wat betreft de Commissie Kunstenaars:

Artistieke prestaties

Vooreerst wordt opgemerkt dat de technische functies momenteel volledig zijn uitgesloten van de 1-bis regeling, terwijl de personen die deze prestaties leveren veelal geconfronteerd worden met dezelfde problemen.

Daarnaast bleek er nood aan verduidelijking wat betreft de afbakening van de definitie “artistieke prestaties” (bijvoorbeeld: is de prestatie van een model een artistieke prestatie?) en aan een betere overeenstemming tussen de Nederlandstalige en de Franstalige versie van de wetteksten. Er werd ook op gewezen dat er aandacht moet zijn voor de toegang tot het systeem voor jongeren die nog weinig artistieke prestaties kunnen aantonen. Zo zou er meer aandacht kunnen geschonken aan de genoten opleiding en het diploma.

Er werd vastgesteld dat er momenteel geen register bestaat waarin alle personen die artistieke prestaties leveren zijn opgenomen.

Motiveren beslissingen en publicatie van de gehanteerde criteria

Er werd vastgesteld dat de criteria waarop de Commissie Kunstenaars zicht momenteel baseert bij het nemen van haar beslissingen niet openbaar worden gemaakt. Er ontbreekt een publiek toegankelijk levend kadaster waarin de door de Commissie gehanteerde objectieve criteria worden bijgehouden. Hierdoor heeft de sector moeite om op voorhand af te toetsen of men al dan niet in aanmerking komt voor een kunstenaarsvisum of -kaart en ontbreekt het hen de mogelijkheid om achteraf de correctheid van de genomen beslissing te checken.

Tevens wordt opgemerkt dat de Commissie Kunstenaars haar (negatieve) beslissingen onvoldoende motiveert.

Zetelen in de Commissie

Men vindt dat het aantal vertegenwoordigers van de artistieke sector binnen de Commissie Kunstenaars te klein is, zeker in verhouding tot het aantal vertegenwoordigers van de diverse administraties. Tevens ervaren de vertegenwoordigers van de artistieke sector die zetelen in de Commissie een zeer grote werkdruk. Het feit dat de leden van de Commissie geen vergoeding ontvangen en het feit dat, indien zij werkloos zijn, er een toestemming van de RVA vereist is om te mogen zetelen, maakt het vinden van nieuwe kandidaten om te zetelen zeer moeilijk. De termijn van het mandaat (6 jaar) wordt ook als te lang ervaren.

Hulp – info

Er wordt een behoefte aan hulp bij het indienen van de aanvraag vastgesteld. Het is voor de aanvrager niet altijd even duidelijk welke informatie hij bij zijn aanvraag dient toe te voegen om ervoor te zorgen dat de Commissie voldoende gegevens heeft om een beslissing te kunnen

nemen. Anderzijds wordt opgemerkt dat niet altijd de nodige tijd en zorg besteed wordt aan de aanvraag.

In het algemeen wordt van de Commissie verwacht dat zij meer een plaats wordt waar de (aspirant) kunstenaars terecht kunnen met al hun vragen inzake sociale zekerheid. Hierbij zou ook ruimte moeten zijn voor regionale aanspreekpunten.

Er wordt gevraagd dat de Commissie Kunstenaars meer een interactieve en virtuele administratieve ruimte wordt.

Verbeteren digitale aanvraag

De ruime waaier aan activiteiten die men kan kiezen bij de digitale aanvraag werkt verwarrend. Ook het feit dat er voor sommige van de keuzemogelijkheden geen kunstenaarskaart of visum kan worden afgeleverd dient vermeden te worden.

Het naast elkaar bestaan van een papieren en een digitaal systeem bemoeilijkt de werking.

Werking Commissie

Het imago van de Commissie Kunstenaars blijkt in het algemeen niet onverdeeld positief te zijn. De werking wordt ook gehinderd door een tekort aan personeel en een te hoge werkdruk.

Er wordt ook aangegeven dat de Commissie geen controlerende functie mag hebben.

Het feit dat een beroep onmiddellijk dient te worden aangetekend bij de arbeidsrechtbank omdat er geen intern beroepsorgaan bestaat wordt als een gemis ervaren en verhoogt aanzienlijk de drempel om een beslissing te betwisten.

Er moet voorzien worden in overgangsmaatregelen om te vermijden dat de Commissie Kunstenaars overbelast wordt in de overgang naar het nieuwe systeem.

Wetgevend kader

Er wordt gewezen op het probleem dat de kunstenaars die onder 1bis werken niet de arbeidsrechtelijke bescherming genieten die wel geldt voor zij die met een arbeidsovereenkomst worden tewerkgesteld. Zo genieten zij niet de bescherming van de arbeidswet (verbod kinderarbeid, zondagsrust, arbeidsduur, rusttijden, nachtwerk), de loonbeschermingswet, cao's, en vele andere wetgevingen waar de aanwezig van gezag vereist is om van toepassing te zijn.

Er is onbegrip over het feit dat er een onderscheid wordt gemaakt tussen het werken in opdracht en verkopen op eigen initiatief.

Er wordt gewezen op de administratieve rompslomp bij het opstellen van arbeidsovereenkomsten voor kunstenaars, zeker gezien het zeer vaak gaat om zeer kortlopende contracten.

Algemeen

De naam van de Commissie Kunstenaars zorgt voor verwarring indien ervoor geopteerd zou worden om artikel 1bis ook van toepassing te maken op de technische functies.

Het naast elkaar bestaan van verschillende instellingen die elk op hun eigen wijze de toegang tot verschillende luiken van de sociale zekerheid organiseren wordt als verwarrend ervaren. Men is

van mening dat de Commissie Kunstenaars meer als een “uniek loket” van de artistieke cultuurwerker moet fungeren over alle bevoegdheidsgrenzen heen (federaal, gemeenschap, provincies,...).

Zelfstandig statuut

De zelfstandigheidsverklaring wordt als paternalistisch ervaren. Men is van mening dat het zich inschrijven als zelfstandige volstaat als keuze voor dit statuut.

Er ontbreekt een mogelijkheid om terug te keren naar het werknemersstatuut (inclusief de werkloosheidsregeling) bij de overstap naar het zelfstandig statuut.